

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.2927.2017

Kraków, 20 WRZ. 2017

**Pan
Wojciech Krzysztonek
Radny Miasta Krakowa**

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie balonów wypełnionych helem, zgłoszoną na sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 30 sierpnia 2017 r., uprzejmie informuję:

Kwestię klasyfikacji, oznakowania, opakowania, obrotu i stosowania substancji i ich mieszanin reguluje ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2016 r. poz. 2003) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania, i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1) – tzw. rozporządzenie CLP. Powyższe rozporządzenie wprowadza Globalnie Zharmonizowany System Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów, tzw. System GHS, który wprowadza ujednolicone kryteria klasyfikacji chemikaliów pod względem stwarzanych przez nie zagrożeń dla zdrowia człowieka i środowiska naturalnego. System GHS zawiera całą gamę zwrotów wskazujących środki ostrożności (zwroty P – precautionary statements), czyli oznaczeń na etykietach substancji chemicznych i mieszanin, informujących o zalecanych środkach ostrożności i służących zapobieganiu lub zminimalizowaniu szkodliwych skutków wynikających z zagrożeń stwarzanych przez produkt niebezpieczny. Zwroty są zakodowane przy użyciu symboli alfanumerycznych, które składają się z:

- litery „P”;
- cyfry określającej środek ostrożności:
 - „1” – ogólne
 - „2” – zapobieganie
 - „3” – reagowanie
 - „4” – przechowywanie
 - „5” – usuwanie
- dwóch cyfr odpowiadających kolejnemu numerowi środka ostrożności.

Jako przykłady ww. zwrotów można wymienić:

- P102 – chronić przed dziećmi,
- P201 – przed użyciem zapoznać się ze specjalnymi środkami ostrożności,
- P304 – w przypadku dostania się do dróg oddechowych.

System GHS zawiera również gamę piktogramów określających rodzaj zagrożenia, które mają kształt kwadratu ustawionego na wierzchołku i powinny zawierać czarny symbol na białym tle z czerwonym obramowaniem. Kwestię opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych wprowadzanych do obrotu, w tym ich oznakowania określa art. 20 i następne ww. ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Zgodnie z art. 29 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy oraz przepisów rozporządzeń, o których mowa w art. 1 ust. 1 tej ustawy, sprawuje w zakresie swojej właściwości m.in. Państwowa Inspekcja Sanitarna. Pismem z dnia 7 września 2017 r. Dyrektor Biura ds. Ochrony Zdrowia UMK wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie o zajęcie stanowiska w sprawie możliwości prawnych wprowadzenia przedmiotowego obowiązku, pod kątem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzenia nr 1272/2008, ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i innych aktów prawnych.

Odnosząc się bezpośrednio do możliwości prawnych wprowadzenia obowiązku umieszczania widocznej informacji o szkodliwych konsekwencjach, jakie może mieć dla organizmu człowieka przedostanie się helu, należy podkreślić że zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 730, 935) *na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy* (podobnie: ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym). Należy przede wszystkim podkreślić, że akty prawa miejscowego należą do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organu, który je ustanowił (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP). Tego rodzaju akt normatywny musi odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa, stosownie zaś do art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Tym samym ustawodawca wyznaczył aktom prawa miejscowego konkretne miejsce w hierarchii źródeł prawa: akty te mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, iż nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu, nadto nie mogą wykroczyć poza zakres delegacji ustawowej (tak: Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. akt: II SA/Kr 1347/16). Ani ww. ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, ani rozporządzenie nr 1272/2008 nie zawierają delegacji ustawowych, upoważniających organy stanowiące gminy lub powiatu do uregulowania materii dotyczącej umieszczania widocznej informacji o szkodliwych konsekwencjach, jakie niesie ze sobą obcowanie z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

Uprzejmie informuję, że interpelacja Pana Radnego została w dniu 8 września 2017 r. przekazana Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Krakowie z prośbą o wyrażenie opinii w przedmiotowej sprawie. Po uzyskaniu stanowiska tego organu dokonana zostanie analiza działań możliwych do podjęcia przez Urząd Miasta Krakowa.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Biuro ds. Ochrony Zdrowia
3. Biuletyn Informacji Publicznej
4. Aa

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski